

SOMERO OPISTO

KEVÄT 2017

Liity onnellisten oppijoiden joukkoon!

SISÄLLYSLUETTELO

YHTEYSTIEDOT	5
KURSSILLE ILMOITTAUTUMINEN	6
HYVÄ TIETÄÄ	7

SOMERO	12
AVOIN YLIOPISTO-OPETUS	12
TAITEEN PERUSOPETUS	13
LASTEN JA NUORTEN KURSSIT	14
LUENNOT	17
IHMINEN JA YHTEISKUNTA	18
KIELET	19
MUSIIKKI	26
KUVATAIDE	20
TANSSI JA SIRKUS	22
KÄDENTÄIDOT	23
TIETOTEKNIikka	25
LIIKUNTA, TERVEYS JA RUOANVALMISTUS ..	26

KOSKI	28
IKÄÄNTYNEIDEN YLIOPISTON VERKKO- LUENNOT	28
IHMINEN JA YHTEISKUNTA	29
KUVATAIDE, TANSSI JA SIRKUS	29
KÄDENTÄIDOT	30
LIIKUNTA JA TERVEYS	43
KOTI JA HARRASTUKSET	43

Toimitus	Riitta Ryhtä ja Anne Turkulainen
Valokuvat	Meri Vilen, Anne Turkulainen ja Pixabay
Kansi	Vauvojen värikylvyn oppilaita, valokuva Meri Vilen
Taitto	Riitta Ryhtä
Painopaikka	Sälekarin kirjapaino Oy

Monikulttuurinen muisti -tapaaminen 28.1.2017

Sinä maahanmuuttaja!

Tule tapaamiseen lauantaina 28.1.2017 klo 11-13 Someron kirjastolle.

Mitä sinä haluaisit tehdä Somerolla ja keneen haluisit tutustua täällä? Tule kuulemaan lisää suomen kielen kursseista, tutustumaan muihin sekä kertomaan omista toiveistasi.

Paikalla Somero-opisto, Salon muistiyhdistys: Monikulttuurinen muisti-projekti, Someron kaupungin ja kirjaston henkilökuntaa.

Lämpimästi tervetuloa. Kahvitarjoilu.

Hello you!

New in Somero? Coming from abroad and don't know what to do in Somero? No friends, no hobbies?

Come to meeting at Somero's library on Saturday 28th of January 2017 at 11.00-13.00.

Meet other people from different countries and hear more about how to learn Finnish in Somero. Information on activities and hobbies in Somero. Do come and tell your wishes too.

Welcome! Coffee service.

Organised by Somero-opisto, Salon Muistiyhdistys: Monikulttuurinen muisti-projekti, Someron kirjasto, Someron kaupunki.

Здравствуйте! Вы иностранец и проживаете в Сомеро и не знаете, чем интересным тут можно заняться? Хотите узнать, какие в городе предлагаются возможности для изучения финского языка и знакомства с финской культурой? **Приглашаем Вас на встречу, которая состоится в субботу 28.1.2017 в библиотеке города Сомеро с 11.00 до 13.00.** На нашей встрече Вы получите возможность задать эти и другие интересующие Вас вопросы и получить на них прямые ответы.

Добро пожаловать! Гостям предлагается кофе и чай.

Организаторы встречи: Сомеро-Описто, проект " Monikulttuurinen muisti", библиотека города Сомеро а также городской совет Сомеро.

Yhteystiedot

TOIMISTO

Toimisto sijaitsee Jukolan talon toisessa kerroksessa Someron torin laidalla. Sisäänkäynti torin puolelta.

Osoite: Jukolantie 3, 31400 SOMERO

Sähköpostiosoite: somero-opisto@somero.fi

Kurssisihteeri on toimistossa varmimmin maanantaista perjantaihin klo 9-11 ja 12-15.

TOIMIPAIKAT SOMEROLLA

Someron lukio, SoLu, Myllypellontie 10 E

(päätoimipaikka)

Jukola, Jukolantie 3

Joensuun koulu, Heikintie 35

Kaupungintalon valtuustosalin, Joensuuntie 20

Kirkonmäen koulu, Kirkkotie 5

Nuppulinna, Vanha Härkätie 5

Oinasjärven koulu, Helsingintie 2103

Pellavakeskus, Joensuuntie 49

Toukola, Terttiläntie 736

Terveyskeskuksen kuntosali, Turuntie 44

Toimintakeskus, Leivontie 5

TOIMIPAIKAT KOSKELLA

Kirjasto – Koskisali, Hämeentie 12

Kosken kunnantalo, Härkätie 5

Kosken nuortentupa, Härkätie 3

Koulukeskus ja liikuntahalli, Lampitie 3

Talolan koulu, Arkkilantie 2

Tapio Lindholmin työtilat, Isotalontie 4

HENKILÖKUNTA

Rehtori, sivistysjohtaja

Minna Mäkelä-Rönholm

Puh. 044 779 1230

minna.makela-ronnholm@somero.fi

Kurssisihteeri Riitta Ryhtä

Tavattavissa toimistossa maanantaista perjantaihin

klo 9-11 ja 12-15

Puh. 044 779 1270

riitta.ryhta@somero.fi

Suunnittelijaopettaja Anne Turkulainen

Taiteen perusopetus, kuvataide ja kädentaidot

Tavattavissa toimistossa varmimmin

keskiviikkoisin klo 12-13

Puh. 044 779 1273

anne.turkulainen@somero.fi

Iltavahtimestari Tiina Jankama

Tavattavissa SoLu:ssa kurssi-iltoina

Puh. 044 779 1271

tiina.jankama@somero.fi

Kosken yhdyshenkilö Pirkko Kesälä

Puh. 050 305 5017

pirkko.kesala@somero.fi

Liity onnellisten oppijoiden joukkoon!

Kursseille ilmoittautuminen

Kaikille kursseille tulee ilmoittautua ennakoon puhelimitse tai internetissä. Kummallakin ilmoittautumistavalla opiskelijat kirjautuvat samaan tietokantaan.

Ilmoittaudu maanantaina 2.1.2017 klo 18 alkaen.

Voit ilmoittautua myös myöhemmin, kuitenkin pääsääntöisesti viimeistään viikkoa ennen kurssin alkamista. Poikkeuksista on maininta kurssin tiedoissa.

PUHELINILMOITTAUTUMISET

Puhelinilmoittautumisia otetaan vastaan maanantaina 2.1.2017 klo 18-19 ja sen jälkeen toimiston aukioloaikoina.

044 779 1270 kurssisihteeri

044 779 1271 iltavahtimestari

044 779 1273 suunnittelijaopettaja

050 305 5017 Kosken yhdyshenkilö

Ensimmäisen ilmoittautumisillan jälkeen puhelinilmoittautumiset ensisijassa kurssisihteerille.

Kosken yhdyshenkilö Pirkko Kesälä ottaa ilmoittautumisia lähinnä Kosken kursseille. Hänelle voi ilmoittautua puhelimitse myös iltaisin ja viikonloppuisin.

INTERNET-ILMOITTAUTUMISET

Kursseille voi ilmoittautua internetissä maanantaina 2.1.2017 klo 18 alkaen ja sen jälkeen joka päivä kaikkina vuorokaudenaikoina.

Tutustu ilmoittautumispalveluun huolellisesti ja lue ohjeet tarkasti. Valitse sinua kiinnostavat kurssit jo etukäteen opinto-oppaasta tai opiston internetsivuilta osoitteesta **www.somero-opisto.fi**

Löydät ilmoittautumissivuston osoitteesta

www.opistopalvelut.fi/somero

Voit halutessasi harjoitella ilmoittautumista myös etukäteen ilmoittautumalla kursseille

0000001 ILMOITTAUTUMISEN HARJOITTELU

Ongelmatapauksissa ota yhteys kurssisihteerin.

Liity onnellisten oppijoiden joukkoon!

Hyvä tietää

OPISKELUOIKEUS

Kurssit ovat avoimia kaikille iästä ja koulutus pohjasta riippumatta. Useimmat kurssit on suunnattu lähinnä aikuisille. Lapsille suunnattujen kurssien kohdalla on maininta suosituskärajoista.

TYÖVUOSI JA LOMAT

Opetusta järjestetään ympäri vuoden. Pääosa opetuksesta tapahtuu kuitenkin seuraavina aikoina:

Kevätlukukausi 9.1.–30.4.2017

Kevätkauden uudet kurssit alkavat viikolla 3 tai sen jälkeen, paitsi taiteen perusopetuksen työpajat, jotka alkavat jo viikkoa aiemmin. Kunkin kurssin kohdalla on maininta alkamis- ja päättymispäivistä. Syksyn kurssien kokoontumisajat löytyvät opiston verkkosivuilta ja syksyn opinto-oppaasta.

Talvilomaviikko 20.-26.2.2017 (vk 8)

Talvilomaviikolla ei pääsääntöisesti järjestetä opetusta. Kurssit eivät kokoonnu myöskään kirkollisina juhlapäivinä, vapunpäivänä eivätkä niiden aattopäivinä. Varmista asia oman kurssisi osalta opettajaltasi.

OPINTORYHMÄN KOKO

Normaalina ryhmäopetuksena toteutettava kurssi alkaa, kun sille on ennakoilmoittautumisajan loputtua ilmoittautunut vähintään kahdeksan opiskelijaa. Poikkeuksena ovat yksilö- tai pienryhmäopetuksena järjestettävät kurssit.

KURSSIPAikkojen täyttäminen

Kursseille tulee ilmoittautua yleensä viimeistään viikkoa ennen ensimmäistä kokoontumiskertaa internetissä tai puhelimitse (ks. s. 6). Poikkeuksista on maininta kurssin tiedoissa. Myöhemminkin kannattaa tiedustella vapaita opiskelupaikkoja, mutta ilmoittautumisajan päättymisajankohdan opiskelijamäärä ratkaisee kurssin aloittamisen tai peruuntumisen.

Joillekin kursseille voidaan ottaa opiskelijoita vielä kurssin alettuaakin. tiedustelut osoitettava aina kurssisihteerille tai kuvataide- ja kädentaitokurssien osalta suunnittelijaopettajalle.

Sekä internetissä että puhelimitse ilmoittauduttaessa jokaisesta opiskelijasta tarvitaan seuraavat tiedot:

- nimi
- henkilötunnus
- osoite
- puhelinnumero
- sähköpostiosoite, jos on
- koulutustausta (perusaste, toinen aste, korkea-aste, ei tiedossa)
- toiminta (työllinen, työtön, opiskelija/koululainen, eläkeläinen, muu)

Alle 18-vuotiaitten opiskelijoiden huoltajista tarvitaan lisäksi seuraavat tiedot kurssimaksun laskututusta varten:

- nimi
- henkilötunnus
- osoite
- puhelinnumero

Jos kurssimaksun maksaa työnantaja tai yhdistys, tulee laskutustiedot ilmoittaa täydellisinä sisältäen Y-tunnuksen.

Kurssipaikat täytetään pääsääntöisesti ilmoittautumisjärjestyksessä. Joissain tapauksissa, mikäli opiskelijoita ilmoittautuu enemmän kuin on opiskelupaikkoja, suoritetaan opiskelijavalinta arpomalla. Tällaisen kurssin kohdalla on kurssitiedoissa maininta mahdollisesta arvonnasta. Tällaisille kursseille ilmoittautuneille ilmoitetaan erikseen kurssille pääsystä.

Kurssipaikan saaneille ei yleensä lähetetä vahvistuskirjettä, tekstiviestiä tai muuta informaatiota ennen kurssin alkua. Opiskelijan tulee muistaa itse kurssit, joille on ilmoittautunut. Poikkeuksena kurssit, joiden opiskelijavalinta tapahtuu arvonnasta kautta.

KURSSIN PERUUNTUMINEN

Mikäli kurssille ei ilmoittaudu riittävästi opiskelijoita, se peruuntuu. Kurssin peruuntumisesta ilmoitetaan aina ilmoittautuneille tekstiviestitse tai puhelimitse.

ILMOITTAUTUMISEN PERUUTUS

Mikäli kurssille ilmoittautunut henkilö ei aio osallistua kurssille, tulee hänen peruuttaa ilmoittautumisensa viipymättä, viimeistään viikon kuluessa kurssin alkamisesta. Näin vapaaksi jäävälle opiskelupaikalle voidaan kutsua toinen henkilö.

Pitkille, kolme kertaa tai enemmän kokoontuville, kursseille voi käydä tutustumassa maksutta yhden kerran. Mikäli opiskelija ei halua jatkaa opiskelua kyseisellä kurssilla, hänen tulee ilmoittaa keskeytyksestä viikon kuluessa kurssin alkamisesta.

Peruutus- ja keskeytysilmoitukset tulee tehdä kurssisihteerille sähköpostitse tai puhelimitse 044 7791 270. Opettajalle kerrottu keskeytysilmoitus ei riitä.

Kurssimaksu laskutetaan kaikilta kursseille ilmoittautuneilta opiskelijoilta, jotka eivät ole peruuttaneet osallistumisestaan tai ilmoittaneet keskeytyksestä edellä esitetyllä tavalla.

PERUUTUSPAIKAN VASTAANOTTO

Joillekin kursseille ilmoittautuu opiskelijoita enemmän kuin mahtuu. Kurssin ulkopuolelle jääneet saavat jonotuspaikan ja jäävät odottamaan mahdollista peruutuksen myötä vapautuvaa paikkaa kurssilla.

Vapautuneista opiskelupaikoista ilmoitetaan yleensä tekstiviestillä, jonka saatuaan opiskelijan pitää vielä vahvistaa tai peruuttaa osallistumisensa vastaamalla viestiin tai soittamalla kurssisihteerille.

SYKSYLLÄ ALKANEIDEN KURSSIEN VAPAAT OPISKELUPAIKAT

Joillekin syksyllä alkaneille kursseille voidaan ottaa vapaille paikoille uusia opiskelijoita vielä kevätkaudellakin. Tiedustelut kurssisihteerille puh. 044 779 1270 tai suunnittelijaopettajalle puh. 044 779 1273.

HENKILÖREKISTERIT

Ilmoittautumisen yhteydessä kerätään henkilötietoja opiskelijoiden identifioimiseksi sekä kurssimaksujen laskutusta ja tilastointia varten. Henkilötunnus tarvitaan laskutuksessa. Henkilötietolain 13 §:n mukaan henkilötunnusta saa käsitellä mm. luotonannossa tai saatavan perimisessä.

Opiston hallussa olevia opiskelijoiden henkilötietoja käsitellään laissa määriteltyjen yleisten periaatteiden mukaisesti, eikä tietoja anneta ulkopuolisille.

Opiston henkilökunta ei luovuta myöskään tuntiopettajien yhteystietoja opiskelijoille.

KURSSI- JA LUENTOMAKSUT

Kurssit ja luennot ovat yleensä maksullisia. Maksut perustuvat Someron kaupungin sivistyslautakunnan päätökseen. Kunkin luennon ja kurssin kohdalla on maininta maksusta. Lisätietoa kurssimaksuista ja niiden määräytymisestä on luettavissa opiston internetsivuilla.

Kurssimaksut laskutetaan kaikilta ilmoittautuneilta, jotka eivät ole peruuttaneet osallistumistaan viimeistään viikon kuluessa kurssin alkamisesta. Lasku lähetetään siihen osoitteeseen, jonka opiskelija on antanut ilmoittautuessaan. Alaikäisten kurssimaksulaskut osoitetaan huoltajalle.

Joissain tapauksissa lasku voidaan lähettää jo ennen kurssin alkua, kun kurssin toteutuminen on varmistunut. Maksuja ei palauteta kurssin keskeytyessä.

Luentomaksut peritään käteisenä luentotilaisuuden alussa. Ei korttimaksuja.

TYÖTTÖMÄN ALENNUS

Sivistyslautakunnan kurssimaksupäätöksen mukaisesti kaikki TE-toimistoon työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautuneet opiskelijat saavat 50 %:n alennuksen kaikista kurssimaksuista. Alennus ei koske luentomaksuja.

Alennuksen saaminen edellyttää, että sitä haetaan joko

- valitsemalla verkossa ilmoittautumisen yhteydessä Maksutapa-valikosta kohta "Haen työttömän alennusta" tai
- kurssisihteeriltä sähköpostitse tai puhelimitse 044 7791 270 viikon kuluessa kyseisen kurssin alkamisesta.

Alennusta tulee hakea jokaisesta kurssista erikseen.

Alennusta ei myönnetä sen jälkeen kun kurssimaksu on laskutettu.

OPINTOSETELIALENNUS

Opetusministeriön tukemana maahanmuuttajilla ja eläkeläisillä on mahdollisuus saada 20 euron alennus yhdestä kurssista, mikäli yhden tai useamman kurssin yhteenlasketut kurssimaksut ovat lukuvuoden 2016–2017 aikana vähintään 70 euroa.

Alennuksen saaminen edellyttää, että sitä haetaan joko

- valitsemalla verkossa ilmoittautumisen yhteydessä Opintosevelianomus-valikosta omaan tilanteeseen sopiva vaihtoehto tai
- kurssisihteeriltä sähköpostitse tai puhelimitse 044 7791 270 viikon kuluessa kyseisen kurssin alkamisesta.

Kurssisihteerit tekee päätöksen alennuksen myöntämisestä. Alennuksia myönnetään niin kauan kun opintosevelianavustusta on käytettävissä.

Alennusta ei myönnetä sen jälkeen kun kurssimaksu on laskutettu.

LIIKUNTA- JA KULTTUURISETELIT SEKÄ EPASSI

Liikunta- ja kulttuurikursseja voi maksaa Smartumin 5 euron Liikunta- ja Kulttuuriseteleillä, mobiilimaksulla sekä ePassilla (Sporttipassi ja Kulttuuripassi). Liikunta-, tanssi- ja joogakurssien maksamiseen voi käyttää myös Smartumin 4 euron Liikuntaseteleitä.

Setelit ja passit ovat työnantajien henkilökunnalleen kustantamia etuja, joiden avulla pyritään edistämään työhyvinvointia. Niiden käyttömahdollisuus perustuu verohallinnon ohjeisiin työntekijän omaehtoisesta liikunta- ja kulttuuritoiminnasta verovapaana etuna. Ohjeensa määrittää minkälaista liikunta- ja kulttuuritoimintaa verottoman edun piiriin hyväksytään.

Liikuntaetu koskee esimerkiksi ohjattuja liikuntatunteja, joogaa ja tanssia. Kulttuurietu koskee erilaisia toiminnallisia taiteen alan tilaisuuksia ja kursseja, joissa toiminta on ohjattua ja lähtökohtana on itse tekeminen. Tällaisia ovat esimerkiksi kuvataide, musiikki ja käden taitojen kurssit.

Opiston internetsivuilla on luettelo kursseista, joiden kurssimaksuihin voidaan käyttää edellä mainittuja maksuvälineitä.

MAKSUOHJEITA

Smartumin Liikunta- ja Kulttuurisetelit

Mikäli maksat kurssin Smartumin liikunta- tai kulttuuri-seteleillä tai mobiilimaksuna, on koko kurssimaksu maksettava viikon kuluessa kurssin alkamisesta. Setelit toimivat käteisen rahan tapaan, jolloin osa maksusta voidaan maksaa seteleillä ja osa käteisenä.

ePassi (SporttiPassi ja KulttuuriPassi)

ePassi on sähköinen maksuväline, jolla maksu suoritetaan pääsääntöisesti verkkomaksuna kurssille internetsivillä ilmoittauduttaessa. ePassin verkkomaksua käytettäessä tulee koko maksu suorittaa kerralla.

Mikäli opiskelija ei ole suorittanut kurssimaksua verkkomaksuna ilmoittautuessaan, mutta haluaa kuitenkin maksaa kurssin ePassilla, tai haluaa maksaa sillä vain osan maksusta, tulee hänen ottaa yhteyttä kurssisihteerin viikon kuluessa kurssin alkamisesta.

Kurssin peruuntuessa ennakoon suoritettut maksut palautetaan opiskelijan ePassi-tilille ilman eri pyyntöä.

LISÄTIETOJA

- kurssisihteerin Riitta Ryhtä p. 044 779 1270
- www.somero-opisto.fi
- www.vero.fi
- www.smartum.fi
- www.epassi.fi

MUUT KUSTANNUKSET

Kursseilla tarvittavat materiaalit ja kirjat opiskelijat hankkivat omalla kustannuksellaan. Kohtuullinen määrä opettajien jakamia kopioita sisältyy kurssimaksuun. Muista opiskelijoiden pyytämistä kopioista peritään omakustannushinta 0,20 e/kpl.

KURSSISUUNNITTELU

Opistossamme järjestetään vuosittain noin 200 kurssia ja luentoa, joille osallistuu 1000-1500 opiskelijaa. Opetustunteja järjestetään yhteensä noin 5000.

Kursseja suunnitellaan kaksi kertaa vuodessa. Syksyn ohjelma valmistuu kesäkuun alkuun mennessä ja kevään ohjelma marraskuun lopussa. Kesäkurssit suunnitellaan maaliskuun huhtikuussa.

Kuvataide- ja kädentaitokurssien suunnittelusta vastaa suunnittelijaopettaja Anne Turkulainen ja muut kurssit suunnittelee kurssisihteerin Riitta Ryhtä.

Kurssiehdotuksia otetaan vastaan ympäri vuoden. Mieluiten kuitenkin suunnitteluajkaan keväisin ja syksyisin.

Opiston opettajat ovat, suunnittelijaopettajaa lukuun ottamatta, opiston toiminta-alueella ja lähiseudulla asuvia sivutoimisia tuntiopettajia. Suunnittelijat ottavat mielellään vastaan tietoa eri alojen asiantuntijoista ja osaajista, jotka voisivat toimia tuntiopettajana. Ota rohkeasti yhteyttä suunnittelijoihin.

Kursseja suunniteltaessa seurataan toteutettujen kurssien opiskelijamääriä ja osallistumisaktiivisuutta sekä saatua kurssipalautetta. Tärkeimmät kurssin toteutumisen edellytykset ovat sopivan opettajan ja opetustilan löytyminen. Nämä kaksi asiaa määrittelevät pitkälti myös kurssin kokoontumispäivän ja ajan.

YHTEISTYÖ YHDISTYSTEN JA JÄRJESTÖJEN KANSSA

Opisto tekee yhteistyötä yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Yhteistyöllä saavutamme paremmin kohderyhmiimme ja opiston tehokkaan markkinoinnin avulla yhdistystenkin koulutustapahtumat tulevat laajemman yleisön tietoon. Opiston luennoille ja kursseille on yleensä matala osallistumiskynnys.

Opisto hyödyntää suunnittelussaan mielellään toimijoiden asiantuntemusta ja verkostoja. Yhteistyöstä on aina hyötyä kummallekin osapuolelle. Kerro luento- tai kurssi-ideastasi rehtorille, suunnittelijaopettajalle tai kurssi-sihteerille. Kehitetään sitä yhdessä edelleen.

OPPILAITOSTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ JA HANKKEET

Somero-opisto on verkostoitunut useiden varsinaissuomalaisien kansalaisopistojen kanssa. Merkittävin yhteistyökumppani on Salon kansalaisopisto, jonka kanssa on tehty pitkään yhteistyötä mm. avoimen yliopisto-opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Opisto on mukana viiden varsinaissuomalaisen kansalaisopiston yhteisessä Pramilla III -hankkeessa, joka on osa opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaa valtakunnallista Osaava-ohjelmaa. Pramilla III -hankkeen tavoitteena on opistoissa työskentelevien opettajien pedagogisen osaamisen vahvistaminen ja tukeminen, työhyvinvoinnin edistäminen ja laatuarvioinnin syventäminen.

Hanketta koordinoi Salon kansalaisopisto. Muut mukana olevat kansalaisopistot ovat Turun suomenkielinen työväenopisto, Vakka-Suomen kansalaisopisto ja Åbo svenska arbetarinstitut. Hanke tekee yhteistyötä myös Rauman kansalaisopiston kanssa.

TILOJEN ESTEETTÖMYYS

Opisto pyrkii ottamaan kaikessa toiminnassaan huomioon erilaisten oppijoiden tarpeet ja kouluttaa henkilö-kuntaansa heidän huomioon ottamisessa.

Kun tarvitset tietoa tai apua liikkumiseen tai esimerkiksi näkemiseen liittyvissä asioissa, ota yhteyttä suunnittelijaopettajaan.

TIEDOTUS

Kurssiohjelma julkaistaan sitoumuksetta. Muutoksista ja uusista kursseista ilmoitetaan paikallisissa sanomalehdissä ja internetissä. Tietoa saa myös opiston toimistosta ja Kosken yhdyshenkilöltä.

INTERNETSIVUT

- <http://www.somero-opisto.fi>

TAIDEKOULUN BLOGI

- <http://someron-taidekoulu.blogspot.fi>

SOSIAALINEN MEDIA

- <http://www.facebook.com/somero.opisto>
- http://www.twitter.com/somero_opisto
- <http://www.youtube.com/user/someronopisto>
- <http://www.instagram.com/someroopisto>

SOMERO

Avoim yliopisto-opetus

1031104 RUOTSIN KIELEN KIRJALLINEN JA SUULLINEN VIESTINTÄ (VIRKAMIESRUOTSI) 5 OP

UUTUUS

Solu, Myllypellontie 10 E
Maanantai ja keskiviikko 18.00–20.15
23.1.2017–22.3.2017
Somero-opiston kurssimaksu 45 €,
Turun yliopiston opintomaksu 20 €.

Turun yliopiston tutkintoihin sisältyvät 5 opintopisteen laajuiset pakolliset ruotsin kielen opinnot on mahdollista suorittaa myös avoimessa yliopistossa jo ennen korkeakouluopintojen aloittamista.

Suoritus vastaa kaksikielisellä alueella julkisyhteisöjen korkeakoulututkinnon suorittaneelta henkilöstöltä vaadittavaa ruotsin kielen suullista ja kirjallista taitoa (ns. virkamiesruotsi).

Opinnot sopivat erityisen hyvin lukion jälkeen väliavuotta pitävillä jatko-opintoja suunnitteleville nuorille sekä lukiolaisille ja kaikille muille, jotka haluavat kehittää ruotsin kielen taitoaan.

Kurssi toteutetaan monimuoto-opintoina, joihin sisältyy sekä Somerolla järjestettävää lähiopetusta että verkko-opetusta. Lähiopettajana toimii FM **Minna Vainio** Someron lukiosta ja verkko-opetuksesta vastaa FL **Ilkka Norri** Turun yliopiston kielikeskuksesta.

Opintojakso järjestetään avoimena yliopisto-opetuksena yhteistyössä Turun yliopiston avoimen yliopiston kanssa.

1090603 SOSIAALIPEDIATRIA 2 OP

Solu, Myllypellontie 10 E
Torstai (maanantai, tiistai) 16.15–17.45
2.3.2017–6.4.2017
Somero-opiston kurssimaksu 29 €,
Turun yliopiston opintomaksu 20 €.

Sosiaalipediatrian opintojakson tavoitteena on antaa tietoa lasten kaltoinkohtelusta lääketieteellisestä, psykologisesta, sosiaalisesta ja juridisesta näkökulmasta.

Opinnot soveltuvat erityisesti terveydenhuollossa sekä sosiaali- ja kasvatusalalla työskenteleville, jotka kohtavat lasten kaltoinkohtelua työssään sekä alan opiskelijoille.

Opinnot toteutetaan verkkoluontoina, joita voi seurata yhdessä muiden opiskelijoiden kanssa Somero-opistossa. Luennoilla käsitellään seuraavia aiheita: sosiaalipediatria ja lasten kaltoinkohtelu, lasten pahoinpitely, nuorten päihteiden käyttö, lasten seksuaalinen hyväksikäyttö, päihteiden käyttö odotusaikana, lastensuojelulaki ja lasten kaltoinkohtelu sosiaalityöntekijän näkökulmasta.

Opintojakso järjestetään avoimena yliopisto-opetuksena yhteistyössä Turun yliopiston avoimen yliopiston kanssa.

Liity onnellisten oppijoiden joukkoon!

AVOIMEN YLIOPISTON KURSSEILLE ILMOITTAUTUMINEN

Avoimen yliopiston kursseille ilmoittautuminen tapahtuu kahdessa vaiheessa. Opiskelija ilmoittautuu ensin Somero-opiston kurssille, ja sen jälkeen kun sille on ilmoittautunut riittävästi opiskelijoita, hänelle lähetetään linkki, jonka kautta ilmoittaudutaan Turun avoimeen yliopistoon. Verkossa tapahtuvan ilmoittautumisen yhteydessä maksetaan myös yliopiston 20 euron opintomaksu. Somero-opiston kurssimaksu laskutetaan opintojen alettua.

Ilmoittautumisia avoimen yliopiston kursseille on otettu vastaan 1.12.2016 alkaen, ja niille tulee ilmoittautua viimeistään viikkoa ennen ensimmäistä kurssikertaa. Myöhemminkin voi tiedustella vapaita opiskelupaikkoja.

LISÄTIETOJA INTERNETISSÄ

www.somero-opisto.fi

www.avoin.utu.fi

Taiteen perusopetus

SOMERO-OPISTON TAIDEKOULU

Taidekoulu on Somero-opiston osasto, joka antaa yleisen oppimäärän mukaista visuaalisen taiteen perusopetusta Somerolla.

Lapsille ja nuorille suunnattu tavoitteellinen opetus ja kautuu perusopintoihin ja työpajaopintoihin, jotka kestävät yhteensä noin kahdeksan vuotta.

Opetus perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta sekä Someron kaupungin sivistyslautakunnan hyväksymään visuaalisen taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmaan

Perusopintoryhmät ovat alkaneet syksyllä ja kestävät koko lukuvuoden.

TAIDEKOULUN BLOGI

someron-taidekoulu.blogspot.fi

TYÖPAJAOPINNOT

1050108 SARJAKUVA JA PIIRUSTUS

Jukolan alakerran taideluokka, Jukolantie 3

Maanantai 15.15–17.15

9.1.2017–24.4.2017

KM, suunnittelijaopettaja Anne Turkulainen

Kurssimaksu 65,00 €

Kerrataan piirtämisharjoitusten avulla kuvantekemisen perusteita. Sarjakuvakerronnassa perehdytään eri tyyliuuntiin ja etsitään ominta kädenjälkeä sekä tutustutaan sarjakuvan kielioppiin. Oppilaat valmistavat oman valinnan mukaan joko lyhyitä sarjakuvia tai tarinallisia piirustuksia eri tekniikoita hyödyntäen. Vapaille paikoille otetaan myös uusia opiskelijoita.

LISÄTIETOJA

Tietoa vapaista opiskelupaikoista saa suunnittelijaopettaja Anne Turkulaiselta p. 044 7791273.

Lasten ja nuorten kurssit

MUSKARIT

Alle kouluikäisille suunnatut muskarit järjestetään Nupulinnassa, Vanha Härkätie 5, yhteistyössä Someron musiikinystävät ry:n kanssa.

Opettaja: FM, musiikkipedagogi (AMK) Siru-Lina Ollula.

Muskareihin ilmoittaudutaan lapsen nimellä viimeistään viikkoa ennen ensimmäistä kokoontumiskertaa, ja paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.

VAUVA-, MUKSU JA TAAPEROMUSKARIT

Vauva-, Muku- Taaperomuskarit ovat lapsen ja aikuisen yhteisiä musiikkihetkiä. Lauletaan, körötellään, loiruillaan, soitetaan ja liikutaan musiikin mukana. Iloitaan yhdessä musiikista!

Vauvamuskarit on suunnattu 6–18-kuukauden ikäisille lapsille, Muksumuskarit 1,5–3-vuotiaille ja Taaperomuskarit 0,5–4-vuotiaille.

1049909 VAUVAMUSKARI

Torstai 9.30–10.00 aj. 19.1.2017–20.4.2017
Kurssimaksu 23,00 €

1049910 MUKSUMUSKARI A

Torstai 10.15–10.45 aj. 19.1.2017–20.4.2017
Kurssimaksu 23,00 €

1049913 MUKSUMUSKARI B

Lauantai 10.15–10.45 aj. 21.1.2017–22.4.2017
Kurssimaksu 23,00 €

1049912 TAAPEROMUSKARI

Lauantai 9.30–10.00 aj. 21.1.2017–22.4.2017
Kurssimaksu 23,00 €

UUTUUS

Taaperomuskariin voivat osallistua vauvamuskaari- ja muksumuskarikäiset lapset yhdessä aikuisen kanssa. Vanhemmalla voi olla ryhmässä 1–2 lasta, jolloin myös pienellä ikäerolla olevat sisarukset pääsevät samaan ryhmään.

MUSKARIT 3–6-VUOTIAILLE

Isommille lapsille suunnatuissa muskareissa ”sukelletaan” musiikin elämykselliseen maailmaan laulaen, musiikkia kuunnellen, soittaen keho- ja rytmisoittimia, liikuen sekä tanssien.

1049911 MUSKARI 3–4-VUOTIAAT A

Torstai 11.00–11.45 aj. 19.1.2017–20.4.2017
Kurssimaksu 23,00 €

1049914 MUSKARI 3–4-VUOTIAAT B

Lauantai 11.00–11.45 aj. 21.1.2017–22.4.2017
Kurssimaksu 23,00 €

1049915 MUSKARI 3–4-VUOTIAAT C

Lauantai 12.15–13.00 aj. 21.1.2017–22.4.2017
Kurssimaksu 23,00 €

1049916 MUSKARI 5–6-VUOTIAAT

Lauantai 13.15–14.00 aj. 21.1.2017–22.4.2017
Kurssimaksu 23,00 €

1049917 VIULUMUSKARI

Lauantai 14.15–15.00 aj. 21.1.2017–22.4.2017
Kurssimaksu 31,00 €

UUTUUS

Viulumuskarissa tutustutaan leikin lomassa viulun soiton alkeisiin, yhteismusisointiin kavereiden kanssa ja musiikin perusteisiin. Siellä lauletaan, leikitään, tutustutaan rytmien ja nuottien maailmaan ja soitetaan tietenkin viulua! Viulumuskarissa 3–6-vuotiaat pienokaiset pääsevät kokeilemaan soittoharrastusta, joka kehittää sävelkorvaa ja motoriikkaa sekä hahmotus- ja keskittymiskykyä. Tunnilla tarvitaan soittajalle sopiva viulu, jonka voi tarvittaessa vuokrata opettajalta pientä korvausta vastaan. Kurssi järjestetään pienryhmäopetuksena 5–7 lapselle.

MUUT LASTEN JA NUORTEN KURSSIT

1059905 VAUVOJEN VÄRIKYLPI

Nuppulinnan liikuntasali, Vanha Härkätie 5
Keskiviikko 10.00–11.00
18.1.2017–12.4.2017
KM, suunnittelijaopettaja Anne Turkulainen
Kurssimaksu 39,00 €

Vauvojen värikyly on 4–24-kuukauden ikäisille lapsille tarkoitettu hauska ja turvallinen väri-iloittelu, johon koko perhe voi osallistua. Vauvan lisäksi myös perheen sisarukset ja isovanhemmat ovat tervetulleita mukaan. Värikylyssä vauvat yhdessä vanhempiensa kanssa ilmaisevat visuaalisesti näkemäänsä, tunteensa ja kokeensa. Tunnilla käytettävät, ikäkaudelle turvalliset materiaalit ja maalausaineet sisältyvät kurssimaksuun. Lisätietoa opiston nettisivuilta.

Vauvojen värikylyyn ilmoittaudutaan lapsen nimellä viimeistään viikkoa ennen ensimmäistä kokoontumiskertaa, ja paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.

1060309 LASTEN NYKYTANSSI

Nuppulinnan liikuntasali, Vanha Härkätie 5
Tiistai 17.45–18.30
17.1.2017–11.4.2017
Tanssinopettaja, sirkusartisti Reetta Kinnari
Kurssimaksu 23,00 €

UUTUUS

Tanssin riemua 5–8-vuotiaille! Nykytanssitunnilla pääsee tanssimaan sekä vauhdikkaasti että fiilistellen, yksin ja yhdessä. Tunneilla tutustutaan oman kehon liikkeeseen nykytanssin kautta, tehdään omaa ja annettua koreografiaa sekä improvisoidaan leikin varjolla. Tule tanssin maailmaan löytämään uusia kokemuksia ja elämyksiä!

1050108 SARJAKUVA JA PIIRUSTUS (TPO)

Jukolan alakerran taideluokka, Jukolantie 3
Maanantai 15.15–17.15
Tarkemmat tiedot sivulla 13.

1060601 SIRKUSKURSSI A

UUTUUS

Nuppulinnan liikuntasali, Vanha Härkätie 5
Tiistai 16.30–17.30
17.1.2017–11.4.2017
Tanssinopettaja, sirkusartisti Reetta Kinnari
Kurssimaksu 23,00 €

Sirkus on saapunut, temppuja ja riemua! Sirkuskurssilla harjoitellaan akrobatiaa monessa muodossa: yksin, parin ja ryhmän kanssa. Myös jongleeraus ja tasapainoilu ovat osa kurssia. Jokaisella on mahdollisuus löytää oma vahvuutensa ja nauttia oppimisen ja osaamisen ilosta. Lämmittelyleikeissä tulee venyteltä ja harjoiteltua kehon koordinaatiota kuin huomaamatta. Kurssi on suunnattu 7–12-vuotiaille. Tervetuloa sirkuksen pariin!

1070906 ROBOTIRAKENTELUA LAPSILLE

UUTUUS

Joensuun koulu, metallityöluokka, Heikintie 35
Keskiviikko 15.30–18.00
1.3.2017–3.5.2017
Teknisen työn opettaja Vesa Helmi
Kurssimaksu 50,00 €

Kurssilla rakennetaan valmiista sarjasta robotti yhdistämällä elektroniikka- ja mekaniikkarakentelua toisiinsa. Samalla tutustutaan sähköön, virtapiiriin, elektroniikkaan ja robotiikkaan. Kurssimaksu sisältää tarvikkeet. Kurssi on suunnattu 11–15-vuotiaille.

TAIDEKOULUN BLOGI
someron-taidekoulu.blogspot.fi

1079902 LASTEN KÄSSÄKERHO

UUTUUS

Jukolan alakerran taideluokka, Jukolantie 3
Torstai 15.00–16.30
19.1.2017–27.4.2017
KM, suunnittelijaopettaja Anne Turkulainen
Kurssimaksu 50,00 €

Paljon toivottu käsityökerho lapsille käynnistyy. Kerhon tavoitteena on kannustaa lapsi omatoimiseen käsitöiden tekemiseen vapaa-ajallaan. Kevään aikana opitaan ompelun, kirjonnin, virkkauksen ja neulonnan perusteita tekemällä käsitöitä. Tehdään myös led-valoja sisältäviä e-tekstiilejä. Kurssimaksu sisältää tarvittavat materiaalit.

MUITA KURSSEJA, JOTKA SOPIVAT MYÖS LAPSILLE JA NUORILLE

Monet muutkin kurssit sopivat myös lapsille ja nuorille. Tällaisia ovat muun muassa: elokuvakerho sekä kitaran-, harmonikan- ja pianonsoitto, kuvataide- ja käden-taitokurssit sekä tanssikurssit. Keväällä alkaneilla kursseilla olevista vapaista opiskelupaikoista voi kysyä toimistosta.

Luennot

ALEKSANTERI AHOLA-VALO – TAITEILIJÄ JA FILOSOFI

Jukolan elokuvateatteri, Jukolantie 3
Tiistai 7.2.2017 klo 18.00–19.30
Viiden euron luentomaksu peritään käteisenä ovella.

Taiteilija, filosofi ja Oulun yliopiston kasvatustieteen kunniaohtori Aleksanteri Ahola-Valo oli merkittävä 1900-luvun kansainvälinen taiteilija ja ajattelija. FM Ritva Ahola luennoi Ahola-Valon vaiherikkaasta elämästä sekä hänen tekemästään taiteesta ja tieteestä runsaan kuvamateriaalin avulla. Esitelmä liittyy Someron kirjaston parvigalleriaan 3.2.–28.2.2017 järjestettävään Aleksanteri Ahola-Valon taidenäyttelyyn.

IKÄÄNTYNEIDEN YLIOPISTON VERKKOLUENNOT

Jyväskylän kesäyliopiston toteuttamat verkkoluennot järjestetään Jyväskylässä ja välitetään internetissä usealle paikkakunnalle ympäri Suomea.

Somerolla luentotilaisuudet järjestetään Jukolan elokuvateatterissa tai kaupungintalon valtuustosalissa.

Viiden euron luentomaksut peritään käteisenä ovella.

AIKUISIÄN DIABETEKSEN TUTKIMUKSEN NYKYTILA JA HOITO

Jukolan elokuvateatteri, Jukolantie 3
Keskiviikko 18.1.2017 klo 14.00-16.00
LT, sisätautiopin dosentti, erikoislääkäri Juha Saltevu, KSSHP

VITAMIINIEN JA HIVENAINIEN TÄRKEYS IKÄÄNTYNEIDEN HYVINVOINNILLE

Jukolan elokuvateatteri, Jukolantie 3
Keskiviikko 1.2.2017 klo 14.00-16.00
Sairaalasolubiologi Reino Pitkänen, KSSHP

RAIHNAISEN RUUMIIN KIVUT JA KOLOTUKSET LUISSA JA LIHOISSA

Someron kaupungintalo, valtuustosal, Joensuuntie 20
Keskiviikko 15.2.2017 klo 14.00-16.00
Maalislääkäri Tapani Kiminkinen

ANTAKAA SUKLAATA, ÄLKÄÄ SITOKO – MITEN VARMISTAN HYVÄN VANHENEMISEN

Jukolan elokuvateatteri, Jukolantie 3
Keskiviikko 15.3.2017 klo 14.00-16.00
Geriatrian professori Jaakko Valvanne, Tampereen yliopisto

SOKERIKO MYRKKYÄ TERVEDELLE?

Jukolan elokuvateatteri, Jukolantie 3
Keskiviikko 12.4.2017 klo 14.00-16.00
Ravitsemustieteen professori Mikael Fogelholm, HY

**TYKKÄÄ MEISTÄ
FACEBOOKISSA**

Ihminen ja yhteiskunta

1010102 TARINOITA SOMEROLTA

Jukolan alakerran taideluokka, Jukolantie 3

Keskiviikko 9.30–11.00

18.1.2017–12.4.2017

FK Kaija Parko

Kurssimaksu 27,00 €

Tarinaryhmässä kertoillaan somerolaiseen elämänme-
noon kuuluneista tapahtumista, ihmisistä ja maisemis-
ta kurssilaisten omien kokemusten ja muistojen valossa.
Suomen itsenäisyyden 100-vuotista historiaa peilataan
henkilökohtaisten lapsuus- ja sukukokemusten kautta.
Tarkemmat suunnitelmat retkistä ja mahdollisista vierai-
lojoista tehdään yhdessä kurssilaisten kanssa.

1010705 VAPAAEHTOISTYÖN KURSSI

Solu, Myllypellontie 10 E

Tiistai 16.30–18.00

07.03.2017–04.04.2017

TtM Kirsi-Marja Kaarela

Kurssilla käsitellään vapaaehtoistyön periaatteita ja
etiikkaa, vuorovaikutustaitoja, vanhuutta elämänvaihee-
na ja erilaisten ihmisten kohtaamista sekä kuullaan ko-
kemuksia vapaaehtoistyöstä Somerolla. Maksuton kurs-
si järjestetään yhteistyössä Someron vanhustenhuollon
ja Salon muistiyhdistyksen kanssa.

1010703 ENSIAVUN PERUSKURSSI – EA1

Solu, Myllypellontie 10 E

Lauantai 9.00–15.30

12.3.2017–18.3.2017

Sairaanhoidtaja, terveydenhoitaja, ETK Mari Salo

Kurssimaksu 43,00 €

SPR:n ensiavun peruskurssi antaa perustiedot ja -tai-
dot auttaa hätätilanteessa ja tavallisimmissa sairaus- ja
onnettomuustilanteissa. Kurssimaksu sisältää opetuk-
sen ja todistuksen.

1019904 ELINTARVIKEHYGIENIAKOULUTUS

Solu, Myllypellontie 10 E

Torstai 17.00–21.00

23.3.2017–30.3.2017

Elintarvikealan kouluttaja Hannu Hohtari

Kurssimaksu 40,00 €

Kurssilla suoritetaan elintarvikehygieniaoosaamistesti, jon-
ka hyväksytysti suorittaneet saavat Eviran myöntämän
todistuksen. Kurssimaksu sisältää koulutuksen, testin ja
todistuksen. Mahdollisista testitilaisuuteen liittyvistä eri-
tyisjärjestelyistä tulee sopia kurssisihteerin kanssa en-
nen koulutuksen alkua. Koulutus järjestetään yhdessä
Faktia Oy:n kanssa. Mahdolliset uusintatestit voi suorit-
taa Faktian toimipisteessä Forssassa yleisenä testipäi-
vänä. Kurssin opetusaineisto on tulostettavissa opiston
internetsivulta löytyvän linkin kautta. **Huom! Ilmoit-
tautumiset viimeistään 9.3.2017.**

1010704 JÄRJESTYKSENVALVOJAN PERUSKOULUTUS

Solu, Myllypellontie 10 E

Tiistai, torstai ja perjantai 17.00–21.00,

Lauantai ja sunnuntai 9.00–17.00

4.4.2017–23.4.2017

Järjestyksenvalvojakouluttaja Kimmo Nurkse

Kurssimaksu 65,00 €

Kurssi toteutetaan sisäasiainministeriön määräysten mukaan sisältäen kokeen ja todistuksen. Kokeen hyväksytysti suorittaneet voivat hakea poliisiviranomaiselta järjestyksenvalvojaksi hyväksymistä. Opetukseen sisältyy teoriaopetusta sekä voimankäyttökoulutusta, johon sisältyy myös harjoituksia. Kurssille otetaan enintään 20 opiskelijaa, jotka jaetaan tarvittaessa voimankäyttökoulutuksessa kahteen enintään 10 opiskelijan ryhmään.

Kurssin opetusaineisto on tulostettavissa internetistä. Linkki aineistoon löytyy opiston internetsivuilta osoitteesta www.somero-opisto.fi.

Kurssipäivät: 4.4., 7.4., 8.4. (voimankäyttö, ryhmä 1), 9.4. (voimankäyttö, ryhmä 2), 20.4., 21.4., 22.4. ja 23.4.

1029902 RETKEILYKURSSI

Solu, Myllypellontie 10 E

Maanantai 8.5.2017 klo 17.30–20.45, retki perjantaista 19.5.2017 klo 17.30 sunnuntaihin 21.5.2017.

Eräopas Jarmo Mettovaara

Kurssimaksu 27,00 €

Kurssilla pääset tutustumaan retkeilyn saloihin teoriasa ja käytännössä viikonloppuretkellä. Maanantaina 8.5. saat neuvot retkelle varustautumista varten. Perjantaina 19.5. lähemme viikonloppuretkelle lähiseudun kohteeseen, jossa yövyimme (2 yötä) maastossa ja opettelemme retkeilyn perustaitoja. Kurssi soveltuu kaikille retkeilystä kiinnostuneille eikä vaadi aikaisempaa retkeilykokemusta. Kurssimaksu sisältää opetuksen. Viikonloppuretken kustannuksista kukin opiskelija vastaa itse.

Kielet

1030102 FINSKI PO-RUSKI – SUOMEA VENÄJÄNKIELISILLE

Solu, Myllypellontie 10 E

Tiistai ja torstai 19.00–20.30

31.1.2017–27.4.2017

FM Julia Topchii

Kurssimaksu 27,00 €

Suomen kielen alkeiskurssi ensisijassa venäjänkielisille. Kurssilla opiskellaan suomen kielen alkeita, perussanas-toa ja kielen käyttämistä puheviestintätilanteissa. Opi-misen tukena käytetään erilaisia toiminnallisia harjoituksia yhteistyössä Monikulttuurinen muisti -hankkeen kanssa. Kurssi on tarkoitettu aloittelijoille ja jonkin ver-ran kieltä puhuville. Apukielenä venäjä. Oppikirja: Suo-menmestari 1.

Финский по-русски - финский язык для русскоязычных

Курс будет проводиться с 31.1. 2017 по 27.4.2017 по вторникам и четвергам 19.00 - 20.30.

Начальный курс финского языка, предназначенный в первую очередь для русскоязычных. В программу курса входит изучение основ финской грамматики, расширение словарного запаса и совершенствование навыков разговорной речи. В обучении будут использоваться различные активизирующие упражнения, разработанные совместно с проектом «Monikulttuurinen muisti». Курс подходит для начинающих, а также в некоторой степени владеющих основами финского языка. Обучение будет проводится на финском и русском языках. Учебник: Suomenmestari 1.

1031103 RUOTSIN KERTAUS JA KESKUSTELU

Solu, Myllypellontie 10 E
 Maanantai 17.30–19.00
 16.1.2017–10.4.2017
 DKK Marja Varheenmaa
 Kurssimaksu 27,00 €

Lähes jokainen suomalainen osaa ainakin vähän ruotsia, mutta monet kaipaavat lisäharjoitusta. Tämä kurssi on tarkoitettu juuri heille. Kurssilla käydään läpi monipuolisesti yleiskieltä ja opiskelijoiden toiveiden mukaista sanastoa. Oppiminen tapahtuu ensisijassa ruotsia puhumalla ja harjoittelemalla suomenkielisille vaikeita rakenteita erilaisten keskusteluharjoitusten avulla.

1031104 RUOTSIN KIELEN KIRJALLINEN JA SUULLINEN VIESTINTÄ 5 OP

Kurssi järjestetään avoimena yliopisto-opetuksena yhteistyössä Turun yliopiston kanssa. Tarkemmat tiedot sivulla 12.

NETTI-ILMOITTAUTUMISET

www.somero-opisto.fi

Kuvataide

1050210 MAALAUKSEN JA PIIRUSTUKSEN PERUSTEET

UUTUUS

Jukolan yläkerran taideluokka, Jukolantie 3
 Maanantai 18.00–20.15
 16.1.2017–13.3.2017
 KM, suunnittelijaopettaja Anne Turkulainen
 Kurssimaksu 27,00 €

Harjaannutamme eri piirtimien, akvarellien ja paperien avulla kuvallista ilmaisua. Harjoitustöiden avulla kehitetään oppilaan havaintokykyä, lisätään kuvaan omaa mielikuvitusta, tutkitaan sommittelua, valon ja varjon suhdetta sekä väririnnastuksia. Opetukseen sisältyy teoriaopetusta ja käytännön harjoituksia. Kurssi on tarkoitettu niin aloittelijoille kuin kokeneillekin harrastelijoille.

1050208 AKVARELLIMAALAU

Jukolan alakerran taideluokka, Jukolantie 3
 Lauantai 10.00–16.30 ja sunnuntai 10.00–14.30
 8.4.2017–9.4.2017
 TaM Hanna Saarikoski
 Kurssimaksu 23,00 €

Kurssilla tutustutaan akvarellimaalaukseen ja siihen yhdistettävien sekatekniikoiden ilmaisumahdollisuuksiin oppilaiden omat kiinnostuksen kohteet huomioiden. Opetuksen painopiste on henkilökohtaisessa ohjauksessa.

1050209 KORTIT ARKEEN JA JUHLAAN ENCAUSTIC ART -TEKNIIKALLA

SoLu, Myllypellontie 10 E

Perjantai 18.00–20.15 ja lauantai 9.30–14.15

24.3.2017–25.3.2017

FM Sini Persson

Kurssimaksu 19,00 €

Encaustic Art on vahamaalausta, jota tehdään sulattamalla värillisiä mehiläisvahakuutioita lämpöraudalla. Helppo, nopea ja hauska teniikka sopii kaikille, sillä se ei vaadi esimerkiksi piirustustaitoja. Kortteihin voi taitteilla vaikkapa kukkia, maisemia, kynttilöitä ja tekstejä. Opettaja tuo kurssille maalausvälineitä yhteiskäyttöön, josta oppilailta peritään 15 euron materiaalmaksu. Halutessaan opettajalta voi hankkia Encaustic-tarvikkeita.

1050502 KERAMIKKAKURSSI

Jukolan alakerran taideluokka, Jukolantie 3

Tiistai 9.00–12.15

17.1.2017–11.4.2017

Keraamikko Pirjo Salo

Kurssimaksu 55,00 €

Kurssilla valmistetaan koriste- ja käyttöesineitä erilaisin käsinrakennustekniikoin. Tutustumme lasitteisiin ja erilaisiin pinnankoristelutekniikoihin. Tarvikkeet hankitaan yhteistilauksena. Kurssimaksuun sisältyy opetus ja poltot.

1050503 KEVÄINEN KERAMIikka

Jukolan alakerran taideluokka, Jukolantie 3

Perjantai 17.30–20.45 ja lauantai 9.30–13.30

10.3.2017–31.3.2017

Keraamikko Pirjo Salo

Kurssimaksu 39,00 €

Kaunista kotiasi ja puutarhaasi itse tehdyillä keramiikkatuotteilla. Kurssi sopii sekä aloittelijoille että aiemmin keramiikkaa harrastaneille. Tarvikkeet hankitaan yhteistilauksena. Kurssimaksuun sisältyy opetus ja poltot. Kurssi kokoontuu perjantaina ja lauantaina 10.3–18.3. sekä töiden lasituskerralla perjantaina 31.3.

1050802 KALLIGRAFIA

Jukolan yläkerran taideluokka, Jukolantie 3

Lauantai ja sunnuntai 10.00–13.15

11.2.2017–19.3.2017

Kalligrafian opettaja Vivian Majevski

Kurssimaksu 27,00 €

Kalligrafia on kaunista kirjoittamista, joka harjaannuttaa silmien, aivojen ja käsien yhteistyötä. Viikonloppukurssilla harjoitellaan eri kirjoittamistyyliä, joiden pohjalta valitaan mieleinen tyyli tehtävään työhön. Kurssi kokoontuu kolmena viikonloppuna: 11.–12.2., 11.–12.3. ja 18.–19.3. Kurssi sopii sekä aloittelijoille että aiemmin kalligrafiata harrastaneille.

1050901 HENKILÖKUVAUS

UUTUUS

Kamerakerhon toimitila, Heikintie 35

Keskiviikko 18.00–20.15 ja

lauantai 10.00–15.00

17.5.2017–24.5.2017

Kurssimaksu 23,00 €

Kurssilla opiskellaan henkilökuvauksen perusasiat ja harjoitellaan henkilökuvaamista kauniissa valossa sekä studiotilassa että luonnonympäristössä. Ota ensimmäiselle kerralle mukaan digijärjestelmäkamera ja ohjekirja, sekä mahdollinen ulkoinen salama. Kurssi toteutetaan yhdessä Someron kamerakerhon kanssa. Opettajina toimivat Lassi Tuominen ja muut kamerakerhon jäsenet. Kurssi kokoontuu 17.5., 20.5. ja 24.5.

1059906 ELOKUVAKERHO

UUTUUS

Jukolan yläkerran taideluokka, Jukolantie 3
 Perjantai 18.00–21.00
 27.1.2017–24.3.2017
 Medianomi (AMK) Jesse Ollula
 Kurssimaksu 27,00 €

Elokuvakerhossa tutustutaan siihen, miten elokuvia tehdään, millaisia eri rakenteita elokuvilla on, sekä katsotaan ja analysoidaan elokuvia. Kurssi on suunnattu elokuvaharrastelijoille ja kaikille, jotka ovat kiinnostuneita kurkistamaan elokuvan kulissemiin. Kurssin aikana tehdään retki, jossa mennään osaksi tv-ohjelman yleisöä. Kokoontumispäivät ovat 27.1., 3.2., 17.2., 3.3., 17.3., ja 24.3.

1059905 VAUVOJEN VÄRIKYLPPY

Nuppulinnan liikuntasali, Vanha Härkätie 5
 Keskiviikko 10.00–11.00
 Tarkemmat tiedot sivulla 14.

PUHELINILMOITTAUTUMISET

Kurssisihteeri	044 779 1270
Iltavahtimestari	044 779 1271
Suunnittelijaopettaja	044 779 1273
Kosken yhdyshenkilö	050 305 5017

*Tanssi ja sirkus***1060310 NYKYTANSSI**

Nuppulinnan liikuntasali, Vanha Härkätie 5
 Tiistai 18.35–19.35
 17.1.2017–11.4.2017
 Tanssinopettaja, sirkusartisti Reetta Kinnari
 Kurssimaksu 23,00 €

Tanssin iloa aikuisille! Nykytanssitunnilla pääsee tanssimaan sekä vauhdikkaasti että fiilistellen, yksin ja yhdessä, omaa kehoa kunnioittaen. Tunneilla tutkitaan oman kehon liikettä nykytanssin keinoin, tehdään sopivan haastavia koreografioita ja tekniikkaharjoitteita sekä improvisoidaan ryhmäläisten toiveita kuunnellen. Tunneilla on myös erilaisia kehonhuollon elementtejä. Tule tanssin maailmaan löytämään elämyksiä liikkeiden lomasta!

1060303 MATALAN KYNNYKSEN KUNTOTANSSI

Kirkonmäen koulu, Kirkkotie 3
 Torstai 18.30–19.15
 19.1.2017–27.4.2017
 Pirita Hipp-Koskenoja
 Kurssimaksu 23,00 €

Matalan kynnyksen kuntotanssi edistää hyvinvointia ja kohottaa kuntoa hyppimättä. Vauhdikkaat tanssitunnit sisältävät keskivartaloliikkeen hallintaa tukevia tanssiaskeleita ja koreografioita. Joka kerta kerrataan aiemmin opittua, ja uusiin koreografioihin siirrytään vasta kun aiemmat on opittu. Raskaampaa harjoitusta kaipaava voi ottaa tunnille mukaan omat vauhdissa mukana pysyvät käsi- ja/tai nilkkapainot. Ota vesipullo mukaan! Kurssille osallistuminen ei edellytä aiempaa tanssikokemusta.

1060304 ITÄMAINEN TANSSI

Kirkonmäen koulu, Kirkkotie 3

Torstai 19.30–21.00

19.1.2017–27.4.2017

Irene

Kurssimaksu 27,00 €

Itämainen tanssi on mukavaa rytmistä liikuntaa, jonka avulla tavoitellaan vartalon hallintaa ja hyvinvointia. Sekä aloittelijoille että aiemmin itämaista tanssia harrastaneille sopiva kurssi, jolla opitaan ja kerrataan perusteita sekä harjoitellaan uusia koreografioita.

1060309 LASTEN NYKYTANSSI

Nuppulinnan liikuntasali, Vanha Härkätie 5

Tiistai 17.45–18.30

Tarkemmat tiedot sivulla 15.

1060601 SIRKUSKURSSI A

Nuppulinnan liikuntasali, Vanha Härkätie 5

Tiistai 16.30–17.30

Tarkemmat tiedot sivulla 16.

Kädentaidot

1070503 PALAVIRKKAUKSEN LUMOISSA

Jukolan alakerran taideluokka, Jukolantie 3

Torstai 9.15–11.30

19.1.2017–13.4.2017

KM, suunnittelijaopettaja Anne Turkulainen

Kurssimaksu 31,00 €

Tule kokeilemaan palavirkkauksen rentouttavaa vaikutusta ja oppimaan erilaisia virkkauksen tekniikoita. Virkatuista paloista kootaan peitto, laukku tai vaate, jonka kokoon ja ilmeeseen voit vaikuttaa palojen määrällä ja lankojen värivalinnoilla. Työssäsi voit hyödyntää jämä- ja kierrätyslankoja. Ota ensimmäiselle kerralle mukaan erivärisiä lankoja ja virkkuukoukku n:o 2,5 tai 3.

1070302 TILKKUJEN TAIKAA

Jukolan yläkerran käsityöluokka, Jukolantie 3

Lauantai 10.00–15.00

4.3.2017–25.3.2017

Artenomi Kirsi Hämäläinen

Kurssimaksu 23,00 €

Kurssilla opitaan tekemään tilkkutöitä monipuolisesti. Jokaisella kokoontumiskerralla on oma teemansa, ja kolme erilaista tekniikkaa ja työtä, joista voit valita mieleisesi. Kurssi sopii sekä aloittelijoille että kokeneemmille tilkkuijoille. Teemat: 4.3. kierrätystilkut, 11.3. ruutua ja raitaa tilkuilla, 25.3. kuvat ja kukkaset kankaista. Ilmoittautuneille lähetetään tarvikelista ennen kurssin alkua.

1071008 MANDALA-HUOVUTUS

UUTUUS

Jukolan alakerran taideluokka, Jukolantie 3
Tiistai 17.00–17.45, lauantai ja sunnuntai
10.00–14.00 aj. 17.1.2017–5.2.2017
Artenomi Kirsi Hämäläinen
Kurssimaksu 23,00 €

Mandala on kuvio, joka auttaa keskittymään ja jäsentämään kaaosta. Kurssilla huovutetaan hyvän mielen mandala. Työ voi olla sisustus- tai koristetekstiili tai osa vaatetusta. Infoilta 17.1. Jukolan yläkerrassa. Varsinaiset kurssipäivät ovat 4.2. ja 5.2.

1071004 ISOT MAKRALEE-SEINÄKORISTEET

UUTUUS

Jukolan alakerran taideluokka, Jukolantie 3
Perjantai 17.30–20.45
10.2.2017–17.2.2017
Artenomi Arja Perälä
Kurssimaksu 19,00 €

Makramee on käsityötekniikka, jossa langasta solmeilemalla aikaansaadaan koristeellisia tekstiilejä. Kurssilla valmistetaan iso seinätekstiili. Ota mukaasi paksua ja pehmeää lankaa, noin yhden metrin mittainen ripustuspuu sekä halutessasi isoja puuhelmiä.

**1071007 TEKSTIILIN JUURILLA
-KEHRUUKURSSI**

UUTUUS

Jukolan alakerran taideluokka, Jukolantie 3
Lauantai 11.2.2017 klo 9.30–13.30 ja sunnuntai
12.2.2017 klo 9.30–12.45
Artesaani Vari Lindén
Kurssimaksu 19,00 €

Kurssilla opitaan kehräämään lankaa villasta, pellavasta tai koirankarvasta perinteisellä rukilla. Tutustutaan myös rugin huoltoon, joten ota oma rukki mukaan. Kehrittävää voi joko tuoda kotoa tai ostaa opettajalta.

1070905 HOPEATÖITÄ TEEMOITTAIN

Joensuun koulu, metallityöluokka, Heikintie 35
Keskiviikko 18.00–20.30
25.1.2017–29.3.2017
Ohjausalan artenomi Arja Perälä
Kurssimaksu 39,00 €

Tule tekemään erilaisia hopeakorutöitä: ketjuja lusikkakoruja, helmikoruja, sormuksia ja filigraanikoruja. Opit tekemään lenkkejä sekä juottamaan ja liittämään helmiä koruihin. Sopii sekä aloittelijoille että aiemmin hopeatöitä tehneille.

1070904 METALLITYÖN PERUSKURSSI

Joensuun koulu, metallityöluokka
Tiistai 17.30–19.45
28.2.2017–2.5.2017
Teknisen työn opettaja Vesa Helmi
Kurssimaksu 52,00 €

Opiskellaan metallityön perustekniikoita ja menetelmiä omaa työtä tehden. Kurssi on suunniteltu ensisijaisesti aloittelijoille, mutta sopii myös kokeneille harrastajille. Vasta-alkajat tutustuvat mm. hitsaustekniikoihin. Tarveaineet opiskelijat hankkivat itse.

**1071005 PUNOTAAN LUONNON-
MATERIAALEISTA ULKOKORISTEITA**

Jukolan alakerran taideluokka, Jukolantie 3
Perjantai 24.3.2017 klo 17.30–20.45 ja lauantai
25.3.2017 klo 9.30–13.30
Ohjausalan artenomi Arja Perälä
Kurssimaksu 19,00 €

Tule punomaan koristeita mustikanvarvuista, pajuista ja risuista. Voit valmistaa pajusta vaikkapa kukkatuen tai vadin sekä koivunrisuista kestäviä ulkokoristeita. Tarvitset kurssille risuja, kukkalankaa ja ohutta rautalankaa.

1071006 PIIAKORISTEITA BETONISTA JA MOSAIIKISTA

Untamo, Salontie 550 (Untamontie)
 Perjantai 17.30–20.45 ja lauantai 9.30–13.30
 5.5.2017–12.5.2017
 Ohjausalan artonomi Arja Perälä
 Kurssimaksu 23,00 €

Kurssilla valmistetaan erilaisia betonikoristeita ulkokäyttöön: ruukkuja, laattoja, veistoksia jne. Betonimassa sekoitetaan betonimyllyllä tai vispilällä. Betonitöiden pintaa voi halutessaan koristella mosaiikkipaloilla. Materiaalit hankitaan yhteishankintana. Kurssipäivät ovat 5.5. ja 6.5., sekä töiden nouto 12.5.

*Tietotekniikka***1080203 SENIORI HALLITSE KANNETTAVA TIETOKONEESI -PERUSKURSSI**

Jukolan alakerran taideluokka, Jukolantie 3
 Maanantai 9.00–11.30
 30.1.2017–13.3.2017
 Tradenomi Kai Åkerfelt
 Kurssimaksu 23,00 €

Opi käyttämään kannettavaa tietokonettasi helposti ja tehokkaasti. Kurssi on tarkoitettu tietokoneen käyttöä aloitteleville senioreille ja kaikille, jotka kaipaavat opastusta kannettavan tietokoneen käyttöön. Tärkeässä osassa kurssilla ovat käytännönläheiset harjoitukset omalla läppäriillä (Windows 7 tai uudempi). Opistolla on myös muutamia kannettavia tietokoneita, joita kurssilaiset voivat käyttää, mikäli oma kone on vielä hankkimatta. Kurssilta saa vinkkejä tietokoneen ja oheislaitteiden hankintaan. Tutustumme myös verkkopankkipalveluihin ja internetin mielenkiintoisiin sivustoihin. Opetustilassa on langaton verkko.

1080204 SENIORI HALLITSE KANNETTAVA TIETOKONEESI -JATKOKURSSI

Jukolan yläkerran taideluokka, Jukolantie 3
 Maanantai 9.00–11.30
 20.3.2017–24.4.2017
 Tradenomi Kai Åkerfelt
 Kurssimaksu 23,00 €

Kurssilla paneudumme kannettavan tietokoneen asetusten muuttamiseen ja apuohjelmien asentamiseen. Harjoittelemme tiedostojen tallentamista kansioihin ja opimme kuinka asiakirjat ja kuvat löytyvät omalta kannettavalta. Opimme tallentamaan sähköpostissa saamamme valokuvat ja tiedostot omalle koneelle ja lähettämään niitä eteenpäin. Kurssilla näet miten kamera ja älypuhelin liitetään tietokoneeseen ja kuinka kuvat siirtyvät koneelle. Asennamme Skype-ohjelmiston, jolla voi soittaa näkö- ja äänipuheluita internetin välityksellä maksutta. Seikkailemme myös Internetissä etsien huvia ja hyötyä tarjoavia sivustoja. Harjoittelu tapahtuu omalla läppäriillä (Windows 7 tai uudempi). Opetustilassa on langaton verkko.

**1080601 BLOGIT JA KOTISIVUT
WORDPRESSILLÄ**

UUTUUS

Solu, Myllypellontie 10 E
Tiistai 18.00–20.30
31.1.2017–14.2.2017
Tradenomi Kai Åkerfelt
Kurssimaksu 23,00 €

WordPress on ilmainen julkaisualusta, jota voit käyttää omien blogi ja internet -sivujen tekemiseen. Kursilla perehdymme WordPressin perusominaisuuksiin ja sen käyttöön. Samaa Wordpressillä tehtyä nettisivustoa voi päivittää useamman käyttäjän ryhmä yhden toimissa pääkäyttäjänä ja muiden ollessa sisällöntuottajana. Työskentely tapahtuu omilla kannettavilla tietokoneilla. Opetustilassa on wlan-yhteydet. Kurssilta saat asennusohjeet Wordpressin asentamiseen omalle tietokoneellesi.

1089903 ANDROID-ÄLYPUHELIN TUTUKSI

Solu, Myllypellontie 10 E
Tiistai 15.15–17.45
31.1.2017–14.2.2017
Tradenomi Kai Åkerfelt
Kurssimaksu 19,00 €

Android on älypuhelinien ja tablettitietokoneiden käyttöjärjestelmä, joka on käytössä mm. Samsung-, Huawei- ja LG-laitteissa. Kurssilla tutustumme puhelimen eri toimintoihin ja opimme esimerkiksi applikaatioiden (pieniä hyödyllisiä ohjelmia) lataamisen omaan laitteeseen. Tävoitteena on virittää oma kännykkä käyttötoiveiden mukaiseksi. Kurssi sopii kaikille Android-puhelimen käytössä tukea kaipaaville, erityisesti ikääntyneille.

Liikunta ja terveys, ruoanvalmistus

1090104 JOMON-SHINDO®

Kirkonmäen koulu, Kirkkotie 3
Keskiviikko 17.30–19.00
18.1.2017–12.4.2017
Shindo-ohjaaja Merja Rintama-Lehtonen
Kurssimaksu 27,00 €

Kaipaatko kiireiseen arkeen rauhoittumishetkeä? Shindo on japanilainen rentoutusharjoituksia ja venytyksiä sisältävä kehontyöskentelymenetelmä, jolla on positiivisia vaikutuksia kehon ja mielen hyvinvointiin. Käytännönläheiset harjoitukset ovat helposti opittavia. Mukaan tarvitaan peitto ja makuualusta. Kurssi ei kokoonnu 1.2., mutta kokoontuu talvilomaviikolla.

HYVINVOINTIA KUNTOSALILTA 65+

Pirita Hipp-Koskenojan ohjaamat kuntosaliryhmät koostuvat terveyskeskuksen kuntosalissa, Turuntie 44. Kumpaankin ryhmään otetaan 14 opiskelijaa. Etusijalla ovat uudet opiskelijat, tarvittaessa aiemmin mukana olleiden kesken arvonta.

Kurssit kokoontuvat ajalla 19.1.2017-27.4.2017.
Kurssimaksu 23 €

1090106 RYHMÄ A

Torstai 16.15–17.00

1090107 RYHMÄ B

Torstai 17.15–18.00

JOOGAKURSSIT

Saara Turpeisen ohjaamat joogakurssit tarjoavat tasa-painoa ja terveyttä. Harjoitukset sopivat sekä aloittelijoille että konkareille. Lempeät joogaryhmät sisältävät tavanomaista kevyempiä joogaharjoituksia, ja sopivat hyvin myös ikääntyneille ja terveysongelmista kärsiville.

Ota mukaan joogamatto, joustava asu ja huopa.
Kurssimaksu 27 €

1090305 MAANANTAIJOOGA

Kirkonmäen koulu, Kirkkotie 3
Maanantai 18.00–19.50
27.2.2017–15.5.2017

1090306 SOMERNIEMEN LEMPEÄ JOOGA

Oinasjärven koulu, Helsingintie 2103
Tiistai 15.30–17.20
28.2.2017–2.5.2017

1090307 TIISTAIJOOGA

Kirkonmäen koulu, Kirkkotie 3
Tiistai 18.00–19.50
28.2.2017–2.5.2017

1090308 LEMPEÄ KESKIVIikkoJOOGA A

Nuppulinnan liikuntasali, Vanha Härkätie 5
Keskiviikko 13.15–15.05
1.3.2017–3.5.2017

1090309 LEMPEÄ KESKIVIikkoJOOGA B

Nuppulinnan liikuntasali, Vanha Härkätie 5
Keskiviikko 15.30–17.20
1.3.2017–3.5.2017

1090603 SOSIAALIPEDIATRIA 2 OP

Kurssi järjestetään avoimena yliopisto-opetuksena yhteistyössä Turun yliopiston kanssa. Tarkemmat tiedot sivulla 12.

1100403 MAUKASTA LÄHIRUOKAA

Joensuun koulu, kotitalousluokka, Heikintie 35
Maanantai ja tiistai 17.30–20.30
6.2.2017–7.2.2017
Restonomi (AMK) Anna Paija
Kurssimaksu 19,00 €

Lähiseudultamme löytyy lukuisia ruokaa tuottavia tiloja. Kurssilla tutustumme lähiruoan tuottajien tuotteisiin ja hankintakanaviin sekä valmistamme läheltä hankittuista raaka-aineista maittavan aterian. Raaka-aineista peritään omakustannushinta käteisenä. Ota mukaan essu ja astioita kotiin viemisiä varten.

TERVEYSsAIHEISET VERKKOLUENNOT

Huomioithan myös Ikääntyneiden yliopiston terveys-saiheiset verkkoluennot sivulla 17.

KOSKI

KOSKEN YHDYSHENKILÖ PIRKKO KESÄLÄ PUH. 050 305 5017

IKÄÄNTYNEIDEN YLIOPISTON VERKKOLUENNOT

Jyväskylän kesäyliopiston toteuttamat verkkoluennot järjestetään Jyväskylässä ja välitetään internetissä usealle paikkakunnalle ympäri Suomea.

Koskella luentoja pääsee seuraamaan kunnanviraston valtuustosalissa, Härkätie 5.

Viiden euron luentomaksut peritään käteisenä ovelta.

AIKUISIÄN DIABETEKSEN TUTKIMUKSEN NYKYTILA JA HOITO

Keskiviikko 18.1.2017 klo 14.00-16.00

LT, sisätautiopin dosentti, erikoislääkäri Juha Saltevu, KSSHP

VITAMIINIEN JA HIVENAINEN TÄRKEYS IKÄÄNTYNEIDEN HYVINVOINNILLE

Keskiviikko 1.2.2017 klo 14.00-16.00

Sairaalasolubiologi Reino Pitkänen, KSSHP

RAIHNAISEN RUUMIIN KIVUT JA KOLOTUKSET LUISSA JA LIHOISSA

Keskiviikko 15.2.2017 klo 14.00-16.00

Maalaislääkäri Tapani Kiminkinen

ANTAKAA SUKLAATA, ÄLKÄÄ SITOKO – MITEN VARMISTAN HYVÄN VANHENEMISEN

Keskiviikko 15.3.2017 klo 14.00-16.00

Geriatrian professori Jaakko Valvanne, Tampereen yliopisto

SOKERIKO MYRKKYÄ TERVEDELLE?

Keskiviikko 12.4.2017 klo 14.00-16.00

Ravitsemustieteen professori Mikael Fogelholm, HY

**TYKKÄÄ MEISTÄ
FACEBOOKISSA**

IHMINEN JA YHTEISKUNTA, LUONTO JA YMPÄRISTÖ

2019901 ELINTARVIKEHYGIENIAKOULUTUS

UUTUUS

Kosken kunnantalon valtuustosali, Härkätie 5

Tiistai 15.30–19.30

11.4.2017–18.4.2017

Elintarvikealan kouluttaja Hannu Hohtari

Kurssimaksu 40,00 €, Ilmoittautumiset

28.3.2017 mennessä.

Elintarvikkeiden kanssa työskenteleville suunnatulla kurssilla käsitellään elintarvikehygienian ja mikrobiologian perusteita, ruokamyrkytyksiä, henkilökohtaista hygieniää ja hygieenisia työskentelytapoja sekä lainsäädäntöä ja omavalvontaa. Kurssiin sisältyy kirjallinen testi, jonka hyväksytysti suorittaneet saavat Eviran myöntämän todistuksen. Kurssimaksu sisältää koulutuksen, testin ja todistuksen. Mahdollisista testitilaisuuteen liittyvistä erityisjärjestelyistä tulee sopia kurssisihteerin kanssa ennen koulutuksen alkua. Koulutus järjestetään yhdessä Faktia Oy:n kanssa. Mahdolliset uusintatestit voi suorittaa Faktian toimipisteessä Forssassa yleisenä testipäivänä. Kurssin opetusaineisto on tulostettavissa opiston internetsivulta löytyvän linkin kautta. Huomioi poikkeava ilmoittautumisaika!

2029902 LUONTOKURSSI

Kosken koulukeskus, Lampitie 3

Torstai 19.00–20.30

19.1.2017–30.3.2017

Lauri Laukkanen

Kurssimaksu 23,00 €

Tutustutaan Suomen luonnossa eläviin lintuihin, hyönteisiin ja nisäkkäisiin. Katsotaan kuvia eläimistä ja tehdään luontoretkeä.

KUVATAIDE, TANSSI JA SIRKUS

2050502 SAVESTA KERAMIIKAKSI

Kosken koulukeskus, Lampitie 3

Tiistai 18.30–20.45

17.1.2017–18.4.2017

Keramiikantekijä Eeva Mäkyne-Nurmi

Kurssimaksu 31,00 €

Tehdään savesta käsin rakentamalla käyttö- ja koriste-esineitä opiskelijoiden toiveiden mukaan. Kurssi sopii aloittelijoille ja aiemmin keramiikkaa tehneille. Kurssimaksu sisältää opetuksen. Savesta ja poltosta peritään eri maksu.

2060305 MATALAN KYNNYKSEN KUNTOTANSSI

Nuortentupa, Härkätie 3

Keskiviikko 18.15–19.00

18.1.2017–19.4.2017

Pirita Hipp-Koskenoja

Kurssimaksu 23,00 €

Matalan kynnyksen kuntotanssi edistää hyvinvointia ja kohottaa kuntoa hyppimättä. Vauhdikkaat tanssitunnit sisältävät keskivartalolihasen hallintaa tukevia tanssi-askeleita ja koreografioita. Joka kerta kerrataan aiemmin opittua, ja uusiin koreografioihin siirrytään vasta kun aiemmat on opittu. Ota vesipullo mukaan! Kurssille osallistuminen ei edellytä aiempaa tanssikokemusta.

2060306 SATUTANSSI 3–6-VUOTIAILLE

Kosken Liikuntahalli, Lampitie 3

Torstai 17.45–18.30

19.1.2017–20.4.2017

Tanssinopettaja, sirkusartisti Reetta Kinnari

Kurssimaksu 23,00 €

UUTUUS

Satutanssissa sukellaan tanssin maailmaan leikkisästi luovien harjoitteiden kautta. Mielikuvitus pääsee valloilleen, kun musiikki antaa taustan tai lähtökohdan liikkeelle. Tunneilla liikutaan yksin ja yhdessä, vapaasti ja eri teemojen alla. Tunneilla harjoitellaan oman kehon käyttöä tanssien sekä opetellaan ryhmässä toimimista. Luovuus ja kokemuksellisuus ovat läsnä satutanssissa. Satutanssi tempaa mukaansa!

2060307 RIVITANSSIA MIEHILLE JA NAISILLE

UUTUUS

Nuortentupa, Härkätie 3
Keskiviikko 19.15–20.45
18.1.2017–29.3.2017
Kansantanssiohjaaja Taina Salminen
Kurssimaksu 23,00 €

Rivitanssi on hauska ja mukaansatempaava tanssilaji, jossa tanssitaan riveissä yhtenevin tanssiliikkein. Laji sopii kaikenikäisille miehille ja naisille. Rivitanssissa et tarvitse paria, mutta sinun ei tarvitse tanssia yksin, sillä sinulla on ympärilläsi muita, jotka tanssivat kanssasi samaa tanssia. Sinulla ei tarvitse olla aikaisempaa tanssikokemusta tai kantrivaatteita ja bootseja, vaan tunneille voit tulla rennoissa vaatteissa ja tanssimiseen sopivissa sisäkengissä tai -tossuissa. Tunnit sisältävät runsaasti opittujen tanssien kertausta, mutta joka tunnilla opitaan jotain uutta.

2060603 SIRKUSKURSSI B

Kosken Liikuntahalli, Lampitie 3
Torstai 15.30–16.30
19.1.2017–20.4.2017
Tanssinopettaja, sirkusartisti Reetta Kinnari
Kurssimaksu 23,00 €

Sirkus on saapunut, temppeuja ja riemua! Sirkuskurssilla tutustutaan liikkumisen maailmaan eri sirkuslajien kautta. Jokaisella on mahdollisuus löytää oma vahvuus-

tensa ja nauttia oppimisen ja osaamisen ilosta. Sirkuskurssilla harjoitellaan akrobatiaa monessa muodossa: yksin, parin ja isomman ryhmän kanssa. Myös jongleeraus ja tasapainoilu ovat osa kurssia. Lämmittelyleikissä tulee venyteltä ja harjoiteltua kehon koordinaatiota kuin huomaamatta. Kurssi on suunnattu 7–12-vuotiaille. Tervetuloa sirkuksen pariin! Kurssi ei kokoonnu 13.4.

2060604 SIRKUSKURSSI C

Kosken Liikuntahalli, Lampitie 3
Torstai 16.35–17.35
19.1.2017–20.4.2017
Tanssinopettaja, sirkusartisti Reetta Kinnari
Kurssimaksu 23,00 €
Sisältö sama kuin B-ryhmällä

KÄDENTÄIDOT

2070903 EMALOINTITYÖT JA LUSIKKAKORUT

UUTUUS

Kosken koulukeskus, Lampitie 3
Torstai 18.00–20.15
2.3.2017–6.4.2017
Ohjausalan artemomi Arja Perälä
Kurssimaksu 31,00 €

Voit emaloida lusikkapesän tai tehdä hopealusikoista kaulakoruja, sormuksia ja korvakoruja. Ota ensimmäiselle kerralle mukaan kotoa löytyviä hopealusikoita ja hopeatyökaluja. Tarvikkeita saa myös opettajalta.

2070904 TUOHIKAHVAPUUKKO

Kosken koulukeskus, puutyöluokka, Lampitie 3
Torstai 18.00–21.15
19.1.2017–30.3.2017
Valmistuspäällikkö Kari Rämö
Kurssimaksu 47,00 €

Tule valmistamaan itsellesi tai lahjaksi tuohikahvainen puukko joka soveltuu esimerkiksi metsästys- ja kalastusreissuille. Kurssi sopii aloittelijalle sekä kokeneemalle puukontekijälle.

LIIKUNTA JA TERVEYS

2090102 HYVINVOINTIA KUNTOSALILTA 65+

Kosken Liikuntahalli, Lampitie 3
Keskiviikko 17.15–18.00
18.1.2017–19.4.2017
Pirita Hipp-Koskenoja
Kurssimaksu 23,00 €

Kuntosaliharjoittelulla saatavalla lihasvoiman parane-
misella on todettu olevan merkittävää apua ikäihmisen
päivittäiselle toimintakyvyille. Ohjatun kuntosaliryhmän
harjoitukset on suunniteltu erityisesti yli 65-vuotiaille
miehille ja naisille. Harjoitukset on suunniteltu erityi-
sesti ikääntyneille. Kurssille otetaan 14 opiskelijaa. Etu-
sijalla ovat uudet opiskelijat. Tarvittaessa aiemmin mu-
kana olleiden kesken arvonta.

2090302 KOSKEN JOOGA

Talolan koulu, Arkkilantie 2
Torstai 18.00–19.50
2.3.2017–11.5.2017
Joogaopettaja Saara Turpeinen
Kurssimaksu 27,00 €

Tasapainoa ja terveyttä joogasta. Kaikille sopivia jooga-
harjoituksia. Ota mukaan joogamatto, joustava asu ja
huopa. Myös miehet rohkeasti mukaan.

KOTI JA HARRASTUKSET

2100402 TÄYTEKAKKU- JA VOILEIPÄKAKKUKURSSI

Kosken koulukeskus, kotitalousluokka, Lampitie 3
Maanantai ja tiistai 17.30–20.30
8.5.2017–9.5.2017
Restonomi (AMK) Anna Paija
Kurssimaksu 19,00 €

Täytekakku ja voileipäkakku tekevät pienemmistäkin
kekkereistä juhlavat. Kurssilla valmistetaan makeita ja
suolaisia kakkuja erilaisin täyttein ja koristein. Opettaja
hankkii raaka-aineet ja perii niistä maksun opiskelijoil-
ta. Ota mukaan essu ja astioita kotiin viemisiä varten.

2109901 RAKAS KOTINI

UUTUUS

Kosken koulukeskus, Lampitie 3
Maanantai 18.30–21.00
13.3.2017–27.3.2017
Ammattijärjestäjä Terhi Latvala
Kurssimaksu 19,00 €

Viekö kodin tavarakaaos voimat? Oletko suvun aartei-
den museonhoitaja vastoin omaa tahtoasi? Hukutko ta-
varaan? Tämä kurssi on sinua varten! Kurssilla mietim-
me millainen olisi juuri sinulle sopiva koti. Mitä ja mil-
laisia tavaroita siellä on? Kenen tavaroita siellä on? Mitä
voisit tehdä, jotta kotisi olisi juuri sinulle ihanteellinen,
sinun rakas kotisi? Kurssilla luomme toimintasuunnitel-
man ja kartoitamme keinoja suunnitelman toteuttami-
seksi. Pehdymme liiallisesta tavarasta karsitun kodin
etuihin ja hyötyihin ammattijärjestäjän opein. Mietim-
me, miksi tavaroista on niin vaikea luopua?

Liity onnellisten oppijoiden joukkoon!

SOMERO OPISTO

Kursseille ilmoittautuminen

Kaikille kursseille tulee ilmoittautua ennakkoon puhelimitse tai internetissä. Kummallakin ilmoittautumistavalla opiskelijat kirjautuvat samaan tietokantaan.

Ilmoittaudu maanantaina 2.1.2017 klo 18.00 alkaen.

Voit ilmoittautua myös myöhemmin, kuitenkin pääsääntöisesti viimeistään viikkoa ennen kurssin alkamista. Poikkeuksista on maininta kurssin tiedoissa.

PUHELINILMOITTAUTUMISET

Puhelinilmoittautumisia otetaan vastaan alla olevissa puhelinnumeroissa maanantaista 2.1.2017 klo 18–19 ja sen jälkeen toimiston aukioloaikoina.

044 779 1270 kurssisihteeri

044 779 1271 iltavahtimestari

044 779 1273 suunnittelijaopettaja

050 305 5017 Kosken yhdyshenkilö

Ensimmäisen ilmoittautumisillan jälkeen puhelinilmoittautumiset ensisijassa kurssisihteerille.

Kosken yhdyshenkilö Pirkko Kesälä ottaa ilmoittautumisia lähinnä Kosken kursseille. Hänelle voi ilmoittautua puhelimitse myös iltaisin ja viikonloppuisin.

INTERNET-ILMOITTAUTUMISET

Kursseille voi ilmoittautua internetissä maanantaina 2.1.2017 klo 18.00 alkaen ja sen jälkeen joka päivä kaikkina vuorokaudenaikoina.

Tutustu ilmoittautumispalveluun huolellisesti ja lue ohjeet tarkasti. Valitse sinua kiinnostavat kurssit jo etukäteen opinto-oppaasta tai opiston internetsivuilta osoitteesta **www.somero-opisto.fi**

Löydät ilmoittautumissivuston osoitteesta

www.opistopalvelut.fi/somero

Voit halutessasi harjoitella ilmoittautumista myös etukäteen ilmoittautumalla kurssille

0000001 ILMOITTAUTUMISEN HARJOITTELU

Ongelmatapauksissa ota yhteys kurssisihteeriin.

Liity onnellisten oppijoiden joukkoon!